

какви основания да се търси някакъв друг национален произход, някаква друга народностна принадлежност у Яворов, освен българската. Впрочем съществува един източник, който включва едно категорично изказване на поета, с което трябва да приключат споровете поне относно приписвания му арменски произход. Това е сб. "Пенчо Славейков, П. К. Яворов и П. Ю. Тодоров в спомените на съвременниците си" (С., 1963 г., с. 395-386), където четем изявлението му: "В моите жили няма нито капка арменска кръв..., но ние ги обичаме и ми се струва, че аз доказах това!"

В упоменатата Автобиография Яворов изрично уточнява и датата на написването на елегията "Арменци". Това е периодът октомври-декември 1895 г., през който е служил като телеграфист в гара Скобелево и е срещнал арменски бежанци. Изследователят Сурен Овнанян в труда си "Армено-български исторически връзки" (С., 1972 г., с. 325) уточнява, че този поток от арменски бежански групи е минавал от Търново-Сеймен (сега Марица) през Скобелево към вътрешността на страната. Не е изключено поетът да го е записал, а по-късно да го е преработил, но пребивавайки в Анхиало през януари 1900 г. стихотворението му вече е било в завършен вид и той го е изпратил на д-р Кръстев, след което то е било публикувано през м. май с. г. в кн. V на сп. "Мисъл" в раздела "Албум от лирически песни". Редакцията на читатели и критици е била мигновена. Още същия месец в сп. "Звезда" (кн. V, с. 311-312) Юрдан С. Маринополски публикува хвалебствен отзив, в който заявява: "Няма поет в България, който с такава сила да пленява духа, както П. К. Яворов. Ако младата наша надежда окрепне, ний ще доживеем да видим благородните български сърца сгрени от един огън да се преливат от едно чувство - състраданието, що тъй обилно се лее от стиховете на поета. Тази е най-голямата надежда, която възбужда нашата поезия..." Яворов е бил така впечатлен, че споменава за тези отзиви в писмо до д-р К. Кръстев от 21 май 1900 г. По-късно елегията "Арменци" се препечатва без изменения във в. "Революционен лист" - бр. 2 от 30 август 1904 г., както и в други български печатни периодични издания, но никога след това поетът не е посягал да я преработва, както е правил с редица други свои творби, и нито веднъж не е била пародирана от други автори, както е правено с негови и чужди творби, което е показателно.

Със съжаление трябва да констатираме, че някои наши съна-